

товару. І в залежності від ідеї, яким має бути смак, в нашому випадку солодкого напою, підприємець має надати їй таку назву.

РІВЕНЬ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ У ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ-УЧИЛИЩ ІНТЕРНАТІВ ЗАЛЕЖНО ВІД СТАЖУ РОБОТИ

Рудь Євгенія

студентка 4 курсу соціально-
психологічного факультету

Науковий керівник:
кандидат психологічних наук,
доцент **І.С. Загурська**

Проблема дослідження психологічного здоров'я спеціальних педагогів, незважаючи на своє практичне і теоретичне значення, представлена в науці на цей момент недостатньо. Разом з тим, емпіричні дослідження показують, що вчителі спеціальних освітніх установ (спеціалізованих училищ-інтернатів) вирізняються вкрай низькими показниками фізичного та психологічного здоров'я, характеризуються емоційним виснаженням, деперсоналізацією і редукцією особистих досягнень.

Актуальність означеної проблеми обумовлена також впливом, що мають викладачі, на особистісні та поведінкові характеристики учнів (Р.Бернс, Л.С.Виготський, В.А.Петровський, А.О.Прохоров, К.Р.Роджерс, М.К.Смірнов)[5]. Проблемою професійного вигорання займалися як зарубіжні (Е. Аронсон, С. Джексон, М. Лейтер, Х. Маслач, А. Пайнс, С.Уолкер, К.Черніс, Х. Дж. Фрейденберг[6; 7]), так і вітчизняні дослідники (В.В. Бойко, Н.Є. Водоп'янова, О.С. Старченкова, В.О.Орел, Т.В.Форманюк[3; 4]).

За результатами теоретичного аналізу проблеми та проведеного дослідження можна зробити такі висновки:

1. Емоційне вигорання – це вироблений особистістю механізм психологічного захисту у формі повного або часткового виключення емоцій у відповідь на певні психотравмуючі впливи (В.В. Бойко). Емоційне вигорання є особливою формою професійної дезадаптації людини, яка призводить до зниження якості роботи, втрати інтересу до неї і навіть до зміни професії та роду діяльності. Воно є причиною проблем фізичного і психічного здоров'я.

2. Виявлено, що для педагогічних працівників зі стажем роботи до 5 років характерний низький рівень емоційного вигорання, що відповідає фазі «Напруження» ($r_{xy}=0,87$) та характеризується незадоволеністю власною професійною діяльністю і собою як професіоналом. Людина сприймає умови роботи та професійні міжособистісні стосунки як психотравмуючі.

3. Для педагогічних працівників зі стажем роботи 5-10 років характерний середній рівень емоційного вигорання, що відповідає фазі «Резистенція» ($r_{xy}=0,95$) та характеризується відсутністю інтересу до роботи й неадекватним вибірковим емоційним реагуванням на життєві ситуації.

4. Для педагогічних працівників зі стажем роботи більше 10 років характерний високий рівень емоційного вигорання, що відповідає фазі «Виснаження» ($r_{xy}=0,92$). Досліджувані цієї групи демонструють емоційне та особистісне (деперсоналізація) відчуження. Мають психосоматичні та психовегетативні порушення. Характерною є повна втрата інтересу до роботи і життя взагалі, емоційна байдужість, відчуття фізичного виснаження. Спостерігається порушення пам'яті, уваги, порушення сну.

Проведене дослідження не претендує на вичерпний аналіз проблеми рівня емоційного вигорання у педагогічних працівників залежно від стажу роботи. Перспективи дослідження вбачаються у розробці корекційно-розвивальної програми, метою якої є профілактика та зниження рівня емоційного вигорання у педагогічних працівників

Список використаних джерел

1. Абдюкова Н. В. Професійне вигорання як психологічна проблема / Н. В. Абдюкова // Збірник наукових праць: філософія, соціологія, психологія. – Івано-Франківськ, 2007. – Вип. 12, ч. 1. – С. 31–37.
2. Авраменко М. Л. Профілактика професійного вигорання працівників соціальної сфери. Методичні рекомендації / за заг. ред. М.Л. Авраменка. – Л.: Всеукраїнський центр професійної реабілітації інвалідів. – 2008. – 53 с.
3. Бойко В. В. Синдром «емоціонального вигорання» в професіональному общении / В.В.Бойко / СПб.: Питер, 1999. –105с.
4. Водопьянова Н.Е. Старченкова Е.С. Синдром вигорання: діагностика и профилактика / Н.Е. Водопьянова. – СПб.: Питер, 2005. – 336с.
5. Грицук О. В. Основні підходи у дослідженні структури й динаміки синдрому емоційного вигорання у вітчизняній та зарубіжній психології / О. В. Грицук // Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Психологія. - 2012. - Вип. 42(1). - С.51-57.
6. Орёл В. Е. Феномен «выгорания» в зарубежной психологии: эмпирические исследования и перспективы / В.Е.Орёл // Психологический журнал. –2001. –№ 1. – С.90–101.

7. Burish M. Burnout-Syndrom-Theorie der inner Erschopfung – Berlin, 1989. – P.220-232.

ЦІННІСНО-МОТИВАЦІЙНА СФЕРА ЛІДЕРІВ ПОЛЬСЬКИХ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЖИТОМИРЩИНИ

Савиченко Ольга

кандидат психологічних наук, доцент

Дубова Софія

студентка 4 курсу соціально-
психологічного факультету

Житомирщина є регіоном, в якому найбільша чисельність представників польської меншини, загальна кількість складає 49 тисяч. З початком ХХ століття на теренах Житомирської області починають виникати громадські організації різного спрямування. Основними завданнями для них були підтримка польського населення, поширення польської культури, освіти, науки, збереження традицій тощо. На сьогоднішній день в Житомирі функціонує достатньо велика кількість польських організацій, з великою чисельністю та активною діяльністю. В той же час, польська меншина активно не представляє себе в політичному житті міста. Ситуація у Польщі з українцями зовсім інша, вони активно репрезентують себе, входять до органів місцевого керування, приймають активну участь у виборах на локальному рівні, саме як представники української меншини. Тому надзвичайно важливим є вивчення теоретичних та практичних аспектів ціннісно-мотиваційної сфери лідерів польських громадських організацій Житомира як чинника участі в політичному житті.

В основу дослідження покладено припущення про те, що ціннісно-мотиваційна сфера політично активних лідерів польських громадських організацій Житомира значно відрізняється від ціннісно-мотиваційної сфери політично неактивних лідерів польських громадських організацій Житомира. На основі аналізу наукової літератури з проблеми мотивації досягнення ми розробили теоретичну модель ціннісно-мотиваційної сфери лідерів польських громадських організацій.

Дослідження було проведено на базі польських громадських організацій Житомира. У дослідженні взяло участь 4 особи. Для дослідження використано проект методики «Політичні дилеми» (О. Савиченко, Ю. Манілов), яка дозволяє вивчати особливості